

**Uchwała Nr XLII/55/2020
Rady Gminy Bircza
z dnia 22 grudnia 2020 roku**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 713) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 2277 ze zm.),

Rada Gminy Bircza uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Bircza na rok 2021, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bircza.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY BIRCZA**
Kazimierz Cap

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH GMINY BIRCZA NA ROK 2021

I. Preambuła do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z założeniami nowoczesnych teorii rozwiązywania problemów alkoholowych, za bardzo skuteczne uważa się takie działania profilaktyczne, które skierowane są nie tylko na osoby podlegające tym działaniom, ale także skierowane są na konkretne środowisko społeczne, w którym dana osoba wychowuje się i mieszka. Środowiskiem takim jest przede wszystkim dom rodzinny, szkoła, najbliższe otoczenie: w tym sąsiedztwo, wioska, miejsce pracy czy kościół. Wszystkie te środowiska wzajemnie na siebie oddziałują, kształtując człowieka, co powoduje, że konieczna jest ich ścisła współpraca, wzajemne wspieranie, korelowanie i uzupełnianie. Ponadto zapobieganie problemom alkoholowym wymaga tworzenia lokalnych inicjatyw, z podziałem zadań między instytucje i osoby realizujące zadania profilaktyczne, a wówczas będą one najbardziej skuteczne i dostosowane do warunków lokalnych.

Cele działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych określone zostały w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiąc *"że organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy"*, co oznacza iż zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stają się również zadaniami samorządów gminnych.

W związku z tym określić można, że celem strategicznym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest szeroko rozumiane zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych w gminie, a także zmniejszenie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych, zaś celami szczegółowymi są: działania na rzecz zmniejszenia indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu, ochrona stabilności życia rodzinnego, a także działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w środowisku lokalnym.

Dlatego też Rada Gminy Bircza podejmując te działania, dążyć będzie do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, a także działań na rzecz trzeźwości w środowisku lokalnym, poprzez wspieranie osób, organizacji i instytucji działających w tym zakresie.

II. Podstawy prawne.

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019, poz. 2277 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019, poz. 2365 z ze zm.);

3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020, poz. 1057);
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020, poz. 1876);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020, poz. 218);
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016, poz. 1492 ze zm.).

III. Krótka informacja o gminie Bircza:

Gmina Bircza jest gminą wiejską / powierzchnia gminy – 25 445 ha/, skupiającą 24 sołectwa. Prawie wszystkie wsie sołeckie posiadają połączenie komunikacyjne z Przemysłem obsługiwane przez autobusy PKS i komunikację prywatną.

Na terenie gminy znajdują się:

- Urząd Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Ochotnicze Straże Pożarne,
- Posterunek Policji,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Asklepios”,
- Apteka,
- Zespół Szkół w Birczy,
- Szkoły Podstawowe,
- Przedszkole
- Kościoły.

Liczba ludności na dzień 31.12.2019 r. - 6584.

IV. Główne dysfunkcje występujące w rodzinach na terenie naszej gminy, korzystających ze świadczeń tut. GOPS:

ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wielodzietność, rodziny niepełne, alkoholizm.

V. Stan zasobów pozwalających na prowadzenie działań profilaktycznych w gminie.

Na terenie gminy Bircza nie ma placówek leczenia odwykowego, lecz dostęp do istniejących na terenie miasta Przemysła jest zadawalający. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Birczy realizując zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych współpracuje z innymi instytucjami, organizacjami oraz stowarzyszeniami specjalizującymi się w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Birczy,
- Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Przemysłu
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Przemysłu,
- Posterunek Policji w Birczy,
- Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w Przemysłu ,
- Zespół Szkół w Birczy, Szkoły Podstawowe z terenu gminy Bircza,

- Stowarzyszenie Animatorów Trzeźwości w Przemysłu,
- Powiatowy Zespół ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Profilaktyki,
- Archidiecezjalny Duszpasterz Trzeźwości i Dekanalni Referenci Trzeźwości.
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Birczy.

Podobnie wygląda sytuacja z dostępnością do grup samopomocowych takich jak: AA, AL.-ANON, czy Klubu Abstynenckiego w Przemysłu.

VI. Cele Programu

6.1. Cel strategiczny:

1. Wydłużenie życia w zdrowiu;
2. Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności;
3. Zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

6.2. Cele operacyjne:

1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

VII. Ustalenie zadań profilaktycznych na rok 2021.

7.1. Promocja zdrowia.

7.1.1. Edukacja zdrowotna:

- 1) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- 2) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- 3) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

7.1.2. Szkolenie kadr:

- 1) kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);
- 2) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
- 4) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- 5) szkolenia profesjonalistów na temat FASD (alkoholowy zespół płodowy).

7.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnianie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym:

- 1) zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;

- 2) zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

7.2. Profilaktyka.

7.2.1. Profilaktyka uniwersalna:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;
- 2) prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy;
- 3) poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

7.2.2. Profilaktyka selektywna:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- 2) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- 3) zastosowanie działań profilaktycznych poprzez uświadamianie o szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych, metodach leczenia uzależnień oraz motywowanie do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.

7.2.3. Profilaktyka wskazująca:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej;
- 2) udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się.

7.2.4. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa:

- 1) zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu;
- 2) poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność;
- 3) zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia;
- 4) wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- 5) zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
- 6) zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
- 7) podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;

- 8) reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu;
- 9) zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów.

7.2.5. Funkcjonowanie utworzonego Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.

7.2.6. Dofinansowanie działań profilaktycznych świadczonych przez Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w Przemysłu.

7.2.7. Współpraca z poradniami odwykowymi w zakresie orzekania o stopniu uzależnienia oraz w zakresie leczenia. Działanie to jest podstawą do skierowania osoby uzależnionej na leczenie. Ma to na celu rozpoznanie stopnia uzależnienia i skierowania na odpowiednie leczenie w systemie otwartym lub stacjonarnym.

7.2.8. Zakup wydawnictw o tematyce alkoholowej i przemocy na potrzeby Komisji oraz osób zajmujących się terapią. Zakup materiałów propagandowych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi (gazety, plakaty, ulotki, książki).

7.2.9. Współpraca z Posterunkiem Policji w Birczy

7.2.10. Zwrot kosztów przejazdu na terapię do Poradni dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu w Przemysłu.

7.2.11. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji i ferii zimowych, zawodów sportowych i innych imprez kulturalnych celem efektywnego wykorzystania czasu wolnego.

7.2.12. Pomoc żywnościowa dla dzieci z rodzin patologicznych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Birczy.

8.1. Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Birczy członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 30,00 zł brutto (słownie: trzydzieści złotych 00/100).

8.2. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.

8.3. Wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 8.1. będzie wypłacane kwartalnie na podstawie list obecności z posiedzenia Komisji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Bircza na rok 2021 jest zgodny z:

- Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016 – 2020.

**PLAN DOCHODÓW I WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2021**

Dochody:

Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – 67 000,00 zł

Wydatki Profilaktyka Alkoholowa – 65 000,00 zł

L.p.	ZADANIA	Przewidywane koszty zł
1.	WYDATKI ZWIĄZANE Z OPŁACENIEM OSÓB UPRAWNIONYCH DO WYDANIA OPINII W ZAKRESIE STOPNIA UZALEŻNIENIA ALKOHOLOWEGO Jest to opłata za przeprowadzenie badania przez psychologa i psychiatrę dotyczącego stopnia uzależnienia od alkoholu, które jest wymagane do skierowania na leczenie odwykowe oraz koszty sądowe związane ze skierowaniem na leczenie odwykowe.	6 000,00
2.	SZKOLENIE CZŁONKÓW KOMISJI / SPRZEDAWCÓW ALKOHOŁU/ NAUCZYCIELI Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych / sprzedawcy alkoholu odbędą szkolenia zgodnie z wymogami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	3 400,00
3.	PROPAGOWANIE TRZEŻWOŚCI I ABSTYNENCJI . Zakup materiałów propagandowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (programy edukacyjne, gazety, broszury, plakaty, ulotki, książki; organizacja warsztatów profilaktycznych itp.).	2 400,00
4.	REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH Z DZIEĆMI W GODZINACH POZALEKCYJNYCH – SPORT, ZAJĘCIA PLASTYCZNE Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w godzinach pozalekcyjnych oraz w czasie wakacji, ferii zimowych	2 100,00
5.	WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ: Wynagrodzenie z pochodnymi dla Pełnomocnika, Wynagrodzenie za dyżur w punkcie konsultacyjnym. Wynagrodzenie członków GKRPA – za posiedzenie: 30,00zł/os.	26 415,00
6.	DOFINANSOWANIE DLA MIEJSKIEGO OŚRODKA ZAPOBIEGANIA UZALEŻNIENIOM W PRZEMYSŁU. Obsługa mieszkańców gminy Bircza.	10 000,00
7.	KOSZTY PODRÓŻY /delegacje/ - koszty dojazdów osób uzależnionych oraz współuzależnionych na psychoterapię, - koszty dojazdu Pełnomocnika, członków GKRPA na konferencje, spotkania	2 200,00
8.	ORGANIZOWANIE WYPOCZYNKU DLA DZIECI ORAZ ZAWODÓW SPORTOWYCH I INNYCH IMPREZ KULTURALNYCH CELEM EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA CZASU WOLNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (kolonie, rekolekcje, konkursy, zawody	

	sportowe, pogadanki, kampanie profilaktyczne, mikołajki dla dzieci, itp.) Zorganizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, pomoże rozpropagować wśród najmłodszych zdrowy styl życia wolny od uzależnień.	7 940.00
9.	DOŻYWIANIE DZIECI Z RODZIN PATOLOGICZNYCH	4 000,00
10.	POZOSTAŁE WYDATKI ZWIĄZANE Z ZATRUDNIENIEM PEŁNOMOCNIKA, (materiały i wyposażenie).	545,00
	OGÓŁEM WYDATKI:	65 000,00

Sporządził: Witold Kaczmar